

Црна Гора се налази пред новим парламентарним изборима, па је то, као и увек, одлична прилика да се преиспитају досадашњи резултати и стратегија политике којом су се водиле њене управљачке структуре. Такође, то је и идеалан тренутка, да се сагледају перспективе и потенцијали, евентуалних, алтернативних сценарија, за будућност ове земље. Све то би требало да помогне гласачима, да рационално и хладне главе, али са надом и ентузијазмом, изаберу ону политичку визију и програм која ће њима и њиховим породицама, гарантовати боље сутра.

Оно одакле се мора започети свака анализа процеса и структура у Црној Гори је неколико основних чињеница, које одређују суштински сваки даљи ток закључивања. Дакле, ово је једина земља у Европи, у којој се још од краја Хладног рата и пада Берлинског зида није променила власт, која своје корене вуче из једне од ауторитарних идеологија, која је стицајем околности, била на победничкој страни током Другог светског рата. Такође, ни раније у историји, пре формирања државне заједнице Јужних Словена, током постојања формалног вишестраначија у овој земљи, никада није дошло до смене власти на парламентарним изборима. Све ово је утицало да се не стекну и не однегују демократске вредности и понашање међу припадницима владујућих слојева у Црној Гори и њихових наследника. Као и одсуство добре воље да се оне усвоје и имплементирају у јавном и институционалном дискурсу, што је један од предуслова како би демократија и грађанска култура били имплементирани у једном друштву.

Шта више, током завршне фазе урушавања ауторитарног система и декаденције његових елита, дошло је до симбиотичке мутације са моделом понашања који најбоље осликава популарна серија Нарцос, којим се приказује међелински картел и њихов вођа Пабло Ескобар. Од почетка распада СФРЈ и грађанског рата на овим просторима, ова гарнитура је лако и радикално мењала своје идеолошка уверења, политичке партнере и геополитичке савезнике. Једна константа у њиховом деловању и активностима је била

тежња да се по сваку цену опстане на власти и ужива у привилегијама која она доноси, као склоност ка лукретивном увећавању материјалних средстава. Зато се данас у Црној Гори издвојио један танак слој управљачке елите и њима блиских особа, који је акумулирао највећи део друштвеног богатства и живи раскалашним животом, попут најраспуснијих ликова глобалног џет сета. Они се одржавају у моћи, свесно антагонизујући односе између различитих идентитетских заједница унутар земље, фабрикујући спољне и унуташње непријатеље, те стварањем тензија у међународним односима. На нивоу симбола, направљен је идејни симулакрум који је требао да веже тренутну власт на државотворне традиције династије Петровић и антифашистичку борбу. Ипак, не треба бити превише проницљив па докучити да један такав матрикс нема никакв везе са стварном природом и суштином историјских феномена на које жели да се позива, већ да им је у највећој могућој мери директно супротстављен.

Наравно, од власти коју карактерише такво порекло и особине, не може се очекивати посвећеност у афирмацији и еманципацији демократских вредности, јачању институција и владавини права. Поред тога фокусираност на задовољавање личних интереса довело је до тога, да се инструментализују и злоупотребљавају сви државни потенцијал и ресурси, од природних, преко привредних и финансијских, до оних идентитетских. Из тих разлога, данас је највећа карактеристика црногорског друштва располућеност између могућности и очекивања грађана са једне стране, те реалности свакодневног живота са друге. То је довело да су преовлађујуће емоције у јавности, резигнираност, несигурност и бесперспективност. На крају крајева, у земљи где се распродају најважнији природни и економски ресурси, а средства од њих, путем закулисних манипулација, завршавају у рукама владајућих структура и њима блиских сарадника, где криминалне структуре свакодневно врше егзекуције и обрачунавају се по улицама градова, где се систематски урушава морални и традиционални вредносни систем, где се државне институције продужене руке владајуће групације, и где је у пракси приметна пузајућа успостава владавине, која је у теорији позната као султанизам, другачија осећања међу грађанима тешко да су могућа.

Црна Гора пред изборима

Пише: Владимир Добросављевић
субота, 15 октобар 2016 19:20

